

**NÁVRH SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,
KTEROU SE MĚNÍ SMĚRNICE 2000/60/ES, KTEROU SE
STANOVÍ RÁMEC PRO ČINNOST SPOLEČENSTVÍ V OBLASTI
VODNÍ POLITIKY, SMĚRNICE 2006/118/ES O OCHRANĚ
PODZEMNÍCH VOD PŘED ZNEČIŠTĚNÍM A ZHORŠOVÁNÍM
STAVU A SMĚRNICE 2008/105/ES O NORMÁCH
ENVIRONMENTÁLNÍ KVALITY V OBLASTI VODNÍ POLITIKY**

= „změnová směrnice k prioritním látkám“

Mgr. Martin Pták

MŽP, odbor ochrany vod

PŘEHLED

- společným cílem je **ochrana lidského zdraví a životního prostředí před kombinovanými účinky toxických a/nebo perzistentních znečišťujících látek se zaměřením na vodní prostředí**
- zastřešujícím cílem vodní politiky EU je zvýšení ochrany občanů EU a přírodních ekosystémů v souladu se strategií v oblasti biologické rozmanitosti a **akčním plánem pro nulové znečištění**, které jsou zakotveny v Evropské zelené dohodě (Green Deal)
- spolu s legislativním návrhem byla zveřejněna také obsáhlá dopadová studie.
- návrh byl poprvé diskutován za **českého předsednictví** na pracovní skupině Rady EU pro životní prostředí dne 11. 11. 2022, kde byl návrh Evropskou komisí představen a kde byla zahájena obecná diskuse

HLAVNÍ ZMĚNY

3 hlavní pilíře návrhu jsou:

- aktualizace seznamu znečišťujících látek pro povrchové i podzemní vody
- **nové metody** monitoringu ve smyslu přizpůsobení se technickému pokroku, **povinný Watch List** pro podzemní vody a budoucí **zařazení mikroplastů a genů antimikrobiální rezistence** do Watch Listu pro povrchové vody
- zajištění **provázanosti** existujících databází, aby agentura ECHA měla k dispozici veškeré informace o chemických látkách ve vodách z celé EU na jednom místě

DOPADY NA OBLAST PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

SMĚRNICE 2000/60/ES

- V **článku 3** zavádí novou povinnost členských států, aby v případě výjimečných okolností přírodního původu nebo vyšší moci, zejména extrémních povodní, dlouhotrvajícího sucha nebo významných případů znečištění, zavedl povinnost (informovat státy „po proudu“)
- **Článek 8** odst. 3 zavádí nové zmocnění, které umožní přijímat prováděcí akty, jež stanoví další podrobnosti, pokud jde o nové povinnosti zpřístupnit údaje z monitorování, jakož i pravidelněji zpřístupňovat

údaje o stavu VÚ
(zpřístupnění výsledného stavu vodních útvarů alespoň 1x ročně veřejnosti)

- **Článek 12** posiluje a formalizuje postup spolupráce mezi členskými státy (*Turów, apod.*)
- Ustanovení **článku 15** o tříletém průběžném podávání zpráv o pokroku v programech opatření se zrušuje.
- **Příloha V** se mění takto:
 - a) vyjímají se SZL z definic ES a zahrnují se do definice CHS
 - b) EK bude mít pravomoc přijímat výsledky interkalibrace prostřednictvím aktů v přenesené pravomoci (=

delegovaně)

- c) umožňuje členským státům využívat nové monitorovací techniky, včetně pozorování Země a DPZ
- V **Příloze VIII** o orientačním seznamu hlavních znečišťujících látek se nově objevují *mikroplasty* a *geny antimikrobiální rezistence (AMR)*

DOPADY NA OBLAST PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

SMĚRNICE 2006/118/ES

- nový **článek 6a**, který stanoví, že "Watch List" pro útvary podzemních vod je povinný
- **Článek 8** o technických úpravách nyní uděluje EK přenesenou pravomoc zařadit:
 - a) do Přílohy I nové znečišťující látky podzemních vod a stanovit pro ně nové normy jakosti pro EU
 - b) do části B Přílohy II znečišťující látky, u nichž musí členské státy zvážit stanovení vnitrostátních prahových hodnot
 - c) uděluje Komisi

přenesenou pravomoc stanovit v případě potřeby prahové hodnoty na úrovni EU, a to i pro znečišťující látky nebo skupiny znečišťujících látek, které se netýkají celé EU

- nový **článek 8a**, který zavádí ustanovení týkající se postupu přijímání aktů v přenesené pravomoci v souladu s Lisabonskou smlouvou
- Do **Přílohy I** o normách jakosti pro látky znečišťující podzemní vody v celé EU se vkládají nové látky znečišťující podzemní vody a související normy jakosti pro některé *per- a polyfluorované alkylové látky (PFAS)*, *léciva a nerelevantní metabolity pesticidů (nrM)*

- Do **Přílohy II** o národních prahových hodnotách pro látky znečišťující podzemní vody se:

- a) vkládá látka *primidon* (MS zváží stanovení vnitrostátních prahových hodnot)
- b) povinnost MS informovat ECHA, aby mohla tyto informace zveřejnit
- c) harmonizované prahové hodnoty pro skupinu látek "*suma trichlorethylenu a tetrachlorethylenu*"

DOPADY NA OBLAST PLÁNOVÁNÍ V OBLASTI VOD

SMĚRNICE 2008/105/ES

- **Článek 3** odkazuje na Přílohu I novely směrnice, která obsahuje NEK pro prioritní látky v povrchových vodách. Přitom došlo v Příloze I k následujícím změnám:
 - a) stanovení NEK celkem pro 23 nových jednotlivých látek
 - b) stanovení NEK pro novou skupinu tzv. *PFAS* (skupinový ukazatel, suma 24 jmenovaných látek)
 - c) změna hodnot NEK pro celkem 16 stávajících prioritních látek
 - d) celkem 4 látky byly ze současného seznamu

prioritních látek vyjmuty a přeřazeny do nově ustaveného SZL v nové Příloze II

- **Článek 5** s cílem zjednodušit povinnost podávat zprávy o emisích a tam, kde je to možné tuto povinnost zefektivnit v souladu s právními předpisy EU týkajících se emisí z velkých průmyslových zařízení
- **Článek 8** - navrhovaná úprava přezkum příloh týkajících se prioritních látek a SZL nově předává směrnici 2008/105/ES.
- **Článek 8b** – tzv. Watch List
 - a) *sledování po dobu 3 let*
 - b) *Zařazení mikroplastů a genů antimikrobiální*

rezistence (až budou metody)

- c) max. 10 látek
- nový **Článek 8d** týkající SZL. Jejich seznam a k nim stanovené hodnoty NEK jsou v kompetenci jednotlivých členských států. Změny:
 - a) NEK na úrovni EU bude mít přednost
 - b) do 18 měsíců po platnosti návrhu – informace ECHA
 - c) zařazení SZL do hodnocení chemického stavu

DALŠÍ POSTUP

PROJEDNÁVÁNÍ NA ÚROVNI ČR

- **Rámcovou pozici** (RP) připravili zástupci OOV MŽP, návrh byl konzultován se SPP, ČHMÚ, VÚV TGM a SZÚ. Přípomínky v rámci projednání uplatnil Svaz průmyslu ČR a Ministerstvo financí, tyto připomínky byly zohledněny.
- Návrh směrnice je značně ambiciózní, ČR jej jako celek podporuje, avšak s některými výhradami (lze očekávat značný dopad na státní rozpočet)
- RP byla schválena VPEZ PSP dne **1. 2.**, dne **1. 3.** ve VEU Senátu ČR, **8. 3.** projednání na plénu Senátu ČR

PROJEDNÁVÁNÍ NA ÚROVNI RADY EU

- představení návrhu dne **11. 11. 2022**, verze v ČJ oficiálně vydána v lednu 2023,
- další rozprava nad revidovanou směrnicí a politická diskuse proběhnou ve 2. pol. Švédského předsednictví (duben – květen 2023)

PROJEDNÁVÁNÍ V EP (NÁVRH)

- **22. 3.** - projednání návrhu zprávy
- **29. 3.** - lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů
- **25. 5.** - hlasování o návrhu zprávy

DALŠÍ POSTUP

PŘEDSTAVA EVROPSKÉ KOMISE

- ČR uplatnila dotaz ohledně **lhůt v rámci dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod ve vztahu na nové prioritní látky a na stávající látky se zpřísněnými hodnotami NEK...**
 - dotaz uplatnilo i Finsko, Slovinsko a Estonsko
- k otázkám navrhovaných **lhůt pro dosažení cílů** bylo jen oznámeno, že pro směrnici 2006/118/ES je termín pro dosažení dobrého chemického stavu 2033 neměnný
- u směrnice 2008/105/ES není konkrétní termín stanoven, ale podle principu ***mutatis mutandis*** mohou členské státy po dobu dvou šestiletých cyklů uplatnit výjimky z dosažení dobrého chemického stavu útvarů povrchových vod

DĚKUJI ZA POZORNOST!

